

... alebo o tom, prečo je evanjelium riešením všetkých problémov sveta a mimo neho žiadne skutočné riešenie neexistuje.

BOŽIE SLOVO:

(Jak 1, 13-15)

Čítanie z listu sv. apoštola Jakuba: *Nech nik v pokušení nehovorí: "Boh ma pokúša." Ved' Boha nemožno pokúšať na zlé a ani on sám nikoho nepokúša. ¹⁴ Ale každého pokúša vlastná žiadostivosť, ktorá ho zachvacuje a zvädza. ¹⁵ Žiadostivosť potom, keď počne, porodí hriech a keď je hriech dokonaný, splodí smrť.* Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 664, 665, 667, 669)

Podme dnes rovno k veci, k druhému bodu pápežovej exhortácie: „*Veľkým nebezpečenstvom v dnešnom svete, poznačenom rôznorodou a vtieravou ponukou konzumizmu, je sebecký smútok, ktorý vyviera z pohodlného a skúpeho srdca, z horúkovitého vyhľadávania povrchných radostí, z izolovaného svedomia. Keď sa vnútorný život uzavrie do vlastných záujmov, nezostane v ňom miesto pre druhých, chudobní tam už nemajú priestor, Boží hlas nepočuť, ustane sladká radosť z jeho lásky, vyhasne entuziazmus pre konanie dobra. Aj veriacim hrozí vážne a trvalé riziko. Mnohí mu prepadnú a premenia sa na hnevliivých, nespokojných ľudí bez života. Toto nie je cesta plného a hodnotného života; toto nie je Božia vôľa pre nás; toto nie je život v Duchu, ktorý vyviera zo srdca vzkrieseného Krista.*“ (Evangelií gaudium 2). Povedané krátko a stručne: Ak žijeme bez Boha a nie sme plní Ducha Kristovho, tak máme zarobené na veľké problémy. A naopak, riešením všetkých problémov, koľko ich len na svete je, je Kristus. Ak by jedného dňa všetci ľudia na svete uverili, obrátili sa, prijali Ducha Svätého a začali žiť Božie synovstvo, svet by sa stal rajom. A je to naozaj tak, nie je to žiadna ilúzia, zbožné pranie ani nič podobné! Stačí sa pozrieť okolo a uvažovať!

V súvislosti s prebiehajúcou vojnou na Ukrajine sa autor Matthew Koch na nemeckej stránke *rnd.de* zamýšľa: „*Znásilnenia, bombové útoky na kliniky a supermarkety: keď si Západ myslí, že už to nemôže byť krutejšie, vojaci Vladimíra Putina predvedú ešte jednu otočku – a zaživa odrežú semeníky ukrajinským mužom. Ruský režim stále živí pohrdanie ľuďmi. Niekedy vidíte ako odrezanú hlavu muža napichujú na plot. Občas sa pozriete na pahýle muža, ktorému práve odsekli obe ruky. Pomedzi to sa do obrazovky škeria vojaci ruskej armády. S vlastnoručne vyrobenými strašidelnými trofejami hrdo pózujú pred svojim digitálnym publikom. Sekvencie tohto druhu sa dychtivo šíria tam a späť na ruských telegramových kanáloch. Ako sa to všetko dá vysvetliť?*“ A odpoveď nachádza v slovách ruského exilového spisovateľa Viktora Erofejeva, „*ktorý nedávno v eseji napísal, že Putin „prelomil tajomstvo šťastia ľudu“. Putin pochopil, že ani pohodlie, ani životná úroveň, ani priateľstvo so Západom nie sú pre ruský ľud hlavné priority. Ruský ľud má rôzne štandardy šťastia. "Ruské šťastie - to znamená dominovať. Ruské šťastie znamená porušenie každej normy."*“ Alebo inými slovami: Moc. Sila. Môcť si robiť, čo chcem, lebo môžem. Budíť vo všetkých naokolo strach. A Erifejev nie je zďaleka prvý, ktorý tento jav objavil.

Nemyslíme si, že sa to týka iba Rusov a Ruska! V roku 1971 psychológ Philip Zimbardo prostredníctvom inzerátu zhromaždil skupinu 24 vysokoškolských študentov. Tí boli následne náhodne rozdelení na tých, ktorí budú v jeho experimente hrať väzňov a tých, ktorí budú hrať dozorcov. Dozorcovia začali väzňov už čoskoro šikanovať oveľa viac, ako zneli pokyny. Podľa výsledkov osobnostných testov to mali byť všetko bezproblémoví ľudia, v skutočnosti sa v priebehu pokusu mnohí správali k tým, ktorí hrali väzňov, s neočakávanou brutalitou až sadizmom. Obe skupiny v rekordne krátkom čase zabudli na to, že v skutočnosti sú ľudia s rovnakým postavením – bezúhonní študenti. Už prvú noc „dozorcovia“ väzňov prebudili o pol tretej, aby ich spočítali, išlo o demonštráciu moci a o snahu ponížiť väzňov, aby ich ako nepriateľskú skupinu ovládli. Dozorcovia na rozdiel od „väzňov“ mohli po skončení „práce“ chodiť aj domov, no mnohí túto možnosť čoraz menej využívali, páčila sa im ich nadobudnutá moc. Nakoniec musel Zimbardo experiment po šiestich dňoch predčasne ukončiť. Ľudia, ktorí dostali do rúk moc – hoci predtým to navonok boli slušní a bezúhonní, civilizovaní ľudia – sa pod jej vplyvom správali ako skutoční tyrani, trýznitelia,... vlastne veľmi podobne tomu, čo dnes vidíme na ruských vojakoch na Ukrajine.

A nemyslíme si, že nás sa to netýka! Ako hovorí kanadský klinický psychológ Jordan Peterson, žijeme vo svete, kde prebieha neustály boj, kde silnejší víťazí, celá príroda takto funguje, rastliny, zvieratá, hmyz, všetko. Náš vlastný mozog je takto nastavený a bez toho, aby sme si to uvedomovali, neustále sa porovnávame so svojim okolím, neustále podvedome sledujeme, kto je na tomto „rebríčku dominancie“, ako mu hovorí nad nami (a musíme sa ho báť a poslúchať ho), a kto naopak pod nami (a môžeme ho ovládať a dokonca sa nás bojí). A, ako ste uhádli, indikátormi toho sú práve moc a potom sláva, uznanie, oslavovanie, ocenenie od iných. Preto sa hádame – aby sme presadili seba. Preto ohovárame, súdime – aby sme takto iných ponížili a seba utvrdili, že my sme tí lepší. A robíme to často úplne podvedome, sami sa čudujeme, že sme vybuchli, alebo o aké hlúposti sme sa hádali – lenže v pozadí nie je hlúposť, ale práve táto večná otázka: Kto je silnejší? Kto je lepší? Kto je – ako Boh? V skutočnosti práve cez takéto na pohľad „malíčkovské“ riešenie túto najdôležitejšiu otázku a túžbu nášho života: *byť ako Boh*, čo v tomto svete znamená *vládnuť*, byť *uctievany*, *môcť všetko*. Nezáleží na tom, o čo sa hádame alebo súdime – ale či presadíme seba voči druhému.

NA ZAMYSLENIE:

A teraz – čo na tomto zmení Kristus? Ako hovorí v úvode Jakub, vo svete sme ovládaní *žiadostivosťou*, lebo túžime byť ako Boh a to sa vo svete dá len tak, ak budeme *silnejší, uctievanejší, bohatší* v porovnaní s inými. Denne o to zápasíme už zmieneným, často podvedomým porovnávaním sa, súdením, ohováraním, hádkami, hnevom, urážaním sa, lakomstvom a podobne – a keby sme dostali možnosť a príležitosť – ako zmienení *vojaci* alebo *účastníci Zimbardovho experimentu* – najskôr by sme sa sami sebe divili, ako rýchlo sa z nás stali skutoční tyrani, ktorí skutočne ubližujú iným!

Kristus ale otvára dvere *väzenia*, ktorým tento svet je. Ponúka nám možnosť *prestáhnovať* sa do úplne iného sveta a tým je Jeho Kráľovstvo. A to znamená aj odlišný *rebríček dominancie*! Od tej chvíle sa porovnávame s Bohom a svätými – a zisťujeme, že sme od Boha dostali Božie synovstvo, od ktorého nič väčšie nejestuje. A že nás naopak už nik a nič nijako neohrozuje, aby sme sa toho museli báť. Nepotrebujeme už viac o nič zápasiť, všetko už v Bohu máme. Ničoho ani nikoho sa už nebojíme, nemusíme sa teda pred nikým brániť a bojovať s ním. Nemáme dôvod byť žiadostivi. Nemáme žiaden dôvod na hnev ani na urážku ani na nenávisť. Nikoho nesúdime. Nič nás nemôže nijako zraniť. Leda ak telo – ale o to už nejde, ako to Exupéryho *Malý Princ* vysvetľuje: „*Budem vyzerat', akoby ma niečo bolelo... trochu akoby som umieral. To už tak býva. Budem vyzerat' ako mŕtvy, ale nebude to pravda... Vieš, je to príliš ďaleko. Nemôžem so sebou brať toto telo. Je veľmi ťažké.*“ Aj my už vieme, že na tele, na telesnom, na svete a svetskom už nezáleží. Nie je dôvod o to bojovať – a to viac, že životom toho *nového sveta*, do ktorého *odchádzame*, je láska. A sloboda, skutočná, tá, ktorú nám získal Kristus. Pokoj. A hlboká a večná radosť v jednote rodiny, v skutočnom bratstve Boha a ľudí.

OTÁZKY:

< Táto premena – „*Nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta*“ (Ef 6, 12), „*žijeme, pravda, v tele, ale nebojujeme podľa tela - lebo zbrane nášho boja nie sú telesné*“ (2 Kor 10, 3-4) – je vonkajším znakom a potvrdením nášho vlastného obrátenia. Ako na tom sme? Už sme vyrástli zo sveta a jeho zápasov? Žijeme už srdcom v Nebí? >